HIỆP HỘI CHẾ BIẾN VÀ XUẤT KHẨU THUỶ SẢN VIỆT NAM	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 43 /CV-VASEP	*Tp. Hồ Chí Minh, ngày 08 tháng 04 năm 2024*
V/v kiến nghị xem xét tháo gỡ vướng mắc liên quan đến H/C của nguyên liệu thủy sản NK từ New Zealand để chế biến XK đi EU	

Kính gửi: Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn

Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu Thủy sản Việt Nam (**VASEP**) cùng các doanh nghiệp (DN) thành viên chân thành cảm ơn Lãnh đạo Bộ NNPTNT và các đơn vị của Bộ đã luôn quan tâm thúc đẩy phát triển bền vững ngành hàng cũng như tích cực trong cải cách thủ tục hành chính, tháo gỡ vướng mắc khó khăn cho cộng đồng DN thuỷ sản trong những năm qua.

Tiếp nối công văn số **39/CV-VASEP ngày 26/3/2024** của VASEP gửi lãnh đạo Bộ NNPTNT v/v báo cáo, kiến nghị tình hình bất cập trong xuất khẩu hải sản sang EU liên quan kiểm soát ATTP theo chuỗi, Hiệp hội nhận được văn bản số **25/CV-XNK/2024 ngày 3/4/2024** của công ty TNHH Highland Dragon (thành viên VASEP) v/v khó khăn, vướng mắc liên quan đến chứng nhận trên Health Certificate của nguyên liệu nhập khẩu từ New Zealand chế biến XK đi EU theo QĐ **5523/QĐ-BNN-CCPT** ngày 21/12/2023 của Bộ NNPTNT. Theo đó, công ty Highland Dragon có lô hàng thành phẩm sản xuất từ nguyên liệu nhập khẩu từ New Zealand vừa không được Trung tâm vùng 4 (thuộc Cục NAFIQPM) tiếp nhận thẩm định cấp H/C ngày 03/4/2024 do nội dung trong giấy chứng nhận ATTP (hồ sơ nguyên liệu nhập khẩu) không phù hợp với mục XI-chương trình XK thủy sản vào EU theo quyết định 5523/QĐ-BNN-CCPT.

Liên quan đến QĐ 5523/QĐ-BNN-CCPT (*ban hành chương trình xuất khẩu thủy sản và sản phẩm thủy sản sang liên minh EU*) và vấn đề cụ thể «nguyên liệu thủy sản từ New Zealand (*quốc gia có thỏa thuận với EU*)» để chế biến XK vào EU, Hiệp hội xin có một số ý kiến như sau:

- Châu âu và New Zealand có thỏa thuận song phương về các biện pháp vệ sinh áp dụng đối với trao đổi thương mại động vật sống và sản phẩm động vật, được qui định tại quyết định số **97/132/EC** (ký ngày 17/12/1996) và một số các quyết định bổ sung, hướng dẫn bao gồm cả chi tiết tại quyết định EU **2015/1084** (ký ngày 18/02/2015). Quyết định này của EU với New Zealand và một số quốc gia khác có thể truy cập và cập nhật tại: https://food.ec.europa.eu/horizontal-topics/international-affairs/eu-entry-conditions/sanitary-and-phytosanitary-agreements_en#eu-andora-agreement và https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32015D1084

- Các lô hàng thủy sản xuất khẩu từ New Zealand (NZ) sang EU được thực hiện theo quyết định 97/132/EC kể trên với mẫu giấy chứng thư ATTP (**H/C**) kèm lô hàng được thống nhất giữa EU và NZ, trên form mẫu H/C này có tham chiếu đến quyết định **97/132/EC.** Tại quyết định EU **2015/1084** (ký ngày 18/02/2015): ***1) phụ lục V*** **(***Annex V), phần 3 (Section 3), mục 9. Fishery products for human consumption (excluding live):* mặt hàng Finfish (cá có

vây) khi **NZ** xuất đi EU thì mục Equivalence (tương đương) là "Yes 1"; ***2) tại phụ lục VII (Annex VII),*** phần 1 (Section 1) Health attestion qui định rõ: Nếu những mặt hàng được cho phép tương đương (Equivalence) là **"Yes 1"** thì Health attestation chứng nhận "*complies/y with the relevant New Zealand standards and requirements which have been recognised as equivalent to the European Union standards and requirements as prescribed in the European Union*" tạm dịch: các yêu cầu & tiêu chuẩn của NZ được đánh giá/ghi nhận là tương đương với các quy định và tiêu chuẩn của EU

- Các lô hàng thủy hải sản mà các DN Việt Nam nhập khẩu từ NZ cũng kèm theo giấy H/C như mẫu XK sang EU kể trên;

- Trước tháng 2/2024 kể về trước, khi QĐ5523 chưa hiệu lực, đã rất nhiều lô hàng tương tự mà DN nhập nguyên liệu từ NZ để chế biến XK sang EU đã được cơ quan thẩm quyền của Bộ NNPTNT (các đơn vị thuộc Cục NAFIQPM) kiểm tra, thẩm định và cấp H/C xuất khẩu sang EU.

Tuy nhiên, kể từ tháng 2/2024 đến nay khi QĐ5523 có hiệu lực, các lô hàng tương tự này đã không được cấp chứng thư **H/C** xuất khẩu vào EU. Như trường hợp cụ thể của công ty Highland Dragon phản ánh, mặc dù lô hàng đã được CQTQ (trung tâm Nafiqpm vùng 4) xác nhận tại mục 'Kết quả thẩm định lô hàng" là "Đủ điều kiện xem xét cấp chứng thư". Nhưng sau đó lô hàng lại được đánh giá là "**Không đủ**" tại phần "Kết quả xem xét đủ thông tin để cấp chứng thư" và "***Đề nghị DN gửi bổ sung thông tin "Hồ sơ nguyên liệu khai thác nhập khẩu không phù hợp mục XI – Chương trình XKTS vào EU theo QĐ5523***". Các nội dung này nằm trong thủ tục hành chính theo mẫu "GIẤY ĐĂNG KÝ CẤP CHỨNG THU LÔ HÀNG THỦY SẢN XUẤT KHẨU".

- Thêm nữa, một số trường hợp lô nguyên liệu nhập khẩu từ NZ đã được phía NZ cấp H/C từ trước thời điểm QĐ 5523 có hiệu lực (3/2/2024) nhưng cũng không được TTV NAFIQPM chấp nhận. Trong đó có trường hợp 2 lô nguyên liệu của công ty Highland Dragon nhập từ NZ đã được NZ cấp H/C từ **ngày 31/01/2024**.

Chúng tôi thấy rằng:

1. Việc đánh giá "không đủ thông tin" để cấp chứng thư và đề nghị DN bổ sung thông tin vì hồ sơ nguyên liệu nhập khẩu không phù hợp với mục XI (Chương trình theo QĐ 5523) kể trên là chưa xác đáng và rõ ràng. Không nói rõ là "thiếu thông tin gì" và cần bổ sung thông tin gì? Và DN liệu có thể bổ sung được gì nữa vào hồ sơ nguyên liệu khi mà giấy **H/C** đã do CQTQ NZ ban hành theo mẫu XK đi EU?

2. Trong khi, EU và NZ có thỏa thuận riêng, thủy sản NZ xuất khẩu sang EU bình thường và vẫn chỉ sử dụng mẫu **H/C** theo thống nhất của họ tại QĐ 97/132/EC và QĐ 2015/1084. DN Việt Nam cũng đã theo căn cứ đó và đã có rất nhiều lô hàng trước đây nhập khẩu từ NZ và đều đã được CQTQ (các TTV NAFIQPM) thẩm định, cấp chứng thư H/C xuất khẩu vào EU. Các quy định gốc của EU không thay đổi trong ít nhất 2 năm qua, bao gồm cả quy định EU số 2020/2235 (có mẫu chứng thư theo chương 28, phụ lục III).

Nhưng bây giờ, từ khi Bộ NNPTNT ban hành QĐ 5523 thì các lô hàng có nguyên liệu NK từ **NZ** lại không thể XK được vào EU vì không đủ điều kiện/thông tin để cấp **H/C** xuất khẩu. Trong đó bao gồm cả các lô hàng nhập khẩu mà hồ sơ nguyên liệu (H/C) ban hành trước khi QĐ 5523 có hiệu lực.

Chúng tôi thấy rằng, quy định hoặc thủ tục hành chính này cần có sự rà soát, đánh giá và sửa đổi phù hợp để tháo gỡ cho sản xuất kinh doanh bình thường.

3. Hiệp hội ghi nhận là trong quá trình xây dựng QĐ 5523, Cục NAFIQPM đã gửi văn bản tham vấn vấn đề trên với DG-SANTE của EC. Tuy vậy, khi xem xét nội dung 2 công thư của Cục NAFIQPM (*số 1144 /CCPT-ATTP ngày 25/10/2023 và 195/CCPT-ATTP ngày 29/01/2024*) cùng với các phản hồi của DG SANTE cho 02 thư này thì nhận thấy có một số điểm như sau: (***Chi tiết phần này tại phụ lục kèm theo***)

   - ***Công thư số 1144/CCPT-ATTP***: không đề cập đến trường hợp đặc biệt của New Zealand.
   - ***Công thư số 195/CCPT-ATTP***: nội dung trong phần gạch đầu dòng 1 và 2 của mục số 1 tập trung chủ yếu vào 02 nước là Mỹ và Trung Quốc và đến gạch đầu dòng số 3 thì đề cập "*….all of the countries listed above ...*" là đang đề cập đến Mỹ và Trung Quốc, còn tên New Zealand trong phần mở ngoặc sau đó chỉ như một ví dụ minh hoạ chứ chưa được đề cập rõ ràng và đầy đủ cho trường hợp cụ thể của New Zealand. Cách trình bày của công thư 195 /CCPT-ATTP cũng đưa ra đề nghị EC chấp nhận H/C chỉ với **3** nội dung đầu tiên trong H/C (tại chương 28 của QĐ 2020/2235), không đề cập tới 7 nội dung còn lại - dẫn đến việc DG SANTE có thể lo ngại và trả lời chưa sát, chưa trúng và từ chối đề với đề nghị của Cục NAFIQPM tại văn bản phản hồi ngày 01/03/2024 của DG SANTE.

Kính đề nghị Bộ NNPTNT **(i)** xem xét, rà soát và điều chỉnh phù hợp việc công nhận, thừa nhận lẫn nhau với các quốc gia đã có thỏa thuận với EU, trong đó đặc biệt là New Zealand, để phù hợp với các quy định hiện hành và thông lệ quốc tế, không gây khó khăn cho sản xuất kinh doanh mà vẫn đảm bảo mục tiêu kiểm soát ATTP, **(ii)** xem xét cấp chứng thư H/C cho các lô hàng XK EU có nguồn gốc nguyên liệu nhập khẩu, như trường hợp New Zealand, đang bị từ chối hoặc chờ bổ sung để kịp giao hàng cho khách hàng EU.

Trân trọng cảm ơn và kính chào./

TUQ. CHỦ TỊCH HIỆP HỘI
TỔNG THƯ KÝ

HIỆP HỘI CHẾ BIẾN VÀ XUẤT KHẨU THỦY SẢN VIỆT NAM
BAN CHẤP HÀNH

Trương Đình Hòe

Nơi nhận:
- Như trên;
- Cục NAFIQPM;
- Vụ Pháp chế (Bộ NNPTNT);
- Chủ tịch HH và các PCT HH;
- VPĐD HH tại Hà Nội;
- Lưu VP HH.

PHỤ LỤC 1: NỘI DUNG THAM VẤN DG-SANTE CỦA CỤC NAFIQPM VÀ NỘI DUNG PHẢN HỒI CỦA DG-SANTE

Trong quá trình xây dựng QĐ 5523, Cục NAFIQPM đã gửi văn bản tham vấn vấn đề trên với DG-SANTE của EC. Tuy vậy, khi xem xét nội dung 2 công thư của Cục NAFIQPM (*số 1144 /CCPT-ATTP ngày 25/10/2023 và 195/CCPT-ATTP ngày 29/01/2024*) cùng với các phản hồi của DG SANTE cho 02 thư này thì nhận thấy có một số điểm như sau:

1. ***Công thư số 1144/CCPT-ATTP***: hoàn toàn không đề cập đến trường hợp đặc biệt của New Zealand.
2. ***Công thư số 195/CCPT-ATTP***:

- Nội dung trong phần gạch đầu dòng 1 và 2 của mục số 1 tập trung chủ yếu vào 02 nước là Mỹ và Trung Quốc
- Đến gạch đầu dòng số 3 thì đề cập "*...all of the countries listed above ...*" là đang đề cập đến Mỹ và Trung Quốc, còn tên New Zealand trong phần mở ngoặc sau đó chỉ như một ví dụ minh hoạ chứ chưa được đề cập rõ ràng và đầy đủ cho trường hợp cụ thể của New Zealand:

  "*The European Commission has recognized all of the countries listed above as having similar fishery food safety control systems for export to the EU (recognized as equivalent agreements such as New Zealand, Canada, and the United States, or recognized eligible such as China)".*

  Như vậy, chữ "*…. all of the countries listed above*" là đang đề cập đến Mỹ và Trung Quốc, còn tên New Zealand trong phần mở ngoặc chỉ như một ví dụ minh hoạ chứ chưa được để cập rõ ràngvà đầy đủ cho trường hợp cụ thể của New Zealand trong công thư 195.
- Gạch đầu dòng số 3 của công thư số 195/CCPT-ATTP đưa ra đề nghị EC chấp nhận H/C chỉ với 3 nội dung đầu tiên trong H/C tại chương 28 của Quy định (EU) 2020/2235, không đề cập tới 7 nội dung còn lại, cụ thể là đưa ra 3 nội dung:
  - *Have been obtained in the region(s) or country (ies) which, at the date of issue of this certificate is/are authorized for entry into the Union of fishery products and in Annex IX to Commission Implementing Regulation (EU) 2021/405;*
  - *Come from (an) establishment(s) applying general hygiene requirements and implementing a programme based on the hazard analysis and critical control points (HACCP) principles in accordance with Article 5 of Regulation (EC) No 852/2004, regularly audited by the competent authorities, and being listed as an EU approved establishment;*
  - *Have been caught and handled on board vessels, landed, handled and where appropriate prepared, processed, frozen and thawed hygienically in compliance with the requirements laid down in Section VIII, Chapters I to IV of Annex III of Regulation (EC) No 853/2004;*

  Và chưa đề cập tới 7 nội dung còn lại của Chương 28 Quy định (EU) 2020/2235 là:

- *Have not been stored in holds, tanks or containers used for other purposes than the production and/or storage of fishery products;*
- *Satisfy the health standards laid down in Section VIII, Chapter V of Annex III to Regulation (EC) No 853/2004 and the criteria laid down in Commission Regulation (EC) No 2073/2005;*
- *Have been packaged, stored and transported in compliance with Section VIII, Chapters VI to VIII of Annex III to Regulation (EC) No 853/2004;*
- *Have been marked in accordance with Section I of Annex II to Regulation (EC) No 853/2004;*
- *Fulfill the guarantees covering live animals and products thereof, if of aquaculture origin, provided by the residue plans submitted in accordance with Article 29 of gCouncil Directive 96/23/EC, and the concerned animals and products are listed in Commission Decision 2011/163/EU for the concerned country of origin;*
- *Have been produced under conditions guaranteeing compliance with the maximum levels for contaminants laid down in Commission Regulation (EC) No 1881/2006;*
- *Have satisfactorily undergone the official controls laid down in Articles 67 to 71 of Commission Implementing Regulation (EC) No 2019/627*

Cách trình bày như trên trong công thư 195 có thể dẫn đến việc DG SANTE trả lời không sát, không trúng và từ chối đề nghị của Cục NAFIQPM tại công thư trả lời của DG SANTE (ngày 01/3/2024):

"Your first query *concerns the use of official certificates attesting the compliance of imported fishery products into Viet Nam with the relevant EU requirements. You propose the possibility that those products are accompanied by a certificate with limited attestations not covering all the relevant EU requirements. I regret to inform you that thisproposal does not provide sufficient guarantees of compliance with the relevant requirements. I would like to highlight that an EU listed establishment in a third country might legitimately produce, for non-EU export, fishery products that do not comply with the EU requirements. Therefore, limiting the attestations in the certificate as you suggest,a) does not ensure that the imported raw materials covered by such a simplified healthcertificate comply with all the EU requirements and, b) it does not enable the certifying officer to avail of the necessary information in order to reliably endorse all theattestations contained in the model certificate FISH-CRUST-HC of chapter 28 of AnnexIII to Regulation (EU) 2020/2235."*

---------- oOo ----------

PHỤ LỤC 2:

MẪU H/C CỦA CƠ QUAN CÓ THẨM QUYỀN CỦA NEW ZEALAND CẤP CHO LÔ HÀNG THỦY SẢN NK VÀO VIỆT NAM ĐỂ CHẾ BIẾN XK ĐI EU

NOTE NUMBER: 2022/52

The New Zealand Embassy Hanoi presents its compliments to the Department of Animal Health and the National Agro- Forestry- Fisheries Quality Assurance Department of the Ministry of Agriculture and Rural Development of the Socialist Republic of Viet Nam and has the honour to convey the attached letter from Mr. Jim Sim, Manager Market Access Southeast Asia and Oceania, New Zealand Ministry for Primary Industries, to the Acting Director-General of the Department of Animal Health, Dr Nguyen Van Long and the Director-General of the National Agro- Forestry- Fisheries Quality Assurance Department, Mr. Nguyen Nhu Tiep.

The letter concerns a proposed change to New Zealand's Health Certificate for seafood and seafood products to Viet Nam.

The Embassy would appreciate the Departments' kind assistance to process this letter, and stands ready to provide any additional information which the Departments may require for this purpose. A contact point at the New Zealand Embassy Hanoi for this matter is Ms Hang Trinh, email: Hang.Trinh@mft.net.nz, mobile number: 0915-340-250.

The New Zealand Embassy Hanoi thanks the Departments for their support and cooperation and takes this opportunity to renew to the Department of Animal Health and the National Agro- Forestry- Fisheries Quality Assurance Department of the Ministry of Agriculture and Rural Development of the Socialist Republic of Viet Nam the assurances of its highest consideration.

New Zealand Embassy

HA NOI

12/05/2022

Encl. 02

NEW ZEALAND EMBASSY HANOI

NOTE NUMBER: 2022/52

The New Zealand Embassy Hanoi presents its compliments to the Department of Animal Health and the National Agro- Forestry- Fisheries Quality Assurance Department of the Ministry of Agriculture and Rural Development of the Socialist Republic of Viet Nam and has the honour to convey the attached letter from Mr. Jim Sim, Manager Market Access Southeast Asia and Oceania, New Zealand Ministry for Primary Industries, to the Acting Director-General of the Department of Animal Health, Dr Nguyen Van Long and the Director-General of the National Agro- Forestry- Fisheries Quality Assurance Department, Mr. Nguyen Nhu Tiep.

The letter concerns a proposed change to New Zealand's Health Certificate for seafood and seafood products to Viet Nam.

The Embassy would appreciate the Departments' kind assistance to process this letter, and stands ready to provide any additional information which the Departments may require for this purpose. A contact point at the New Zealand Embassy Hanoi for this matter is Ms Hang Trinh, email: Hang.Trinh@mft.net.nz, mobile number: 0915-340-250.

The New Zealand Embassy Hanoi thanks the Departments for their support and cooperation and takes this opportunity to renew to the Department of Animal Health and the National Agro- Forestry- Fisheries Quality Assurance Department of the Ministry of Agriculture and Rural Development of the Socialist Republic of Viet Nam the assurances of its highest consideration.

New Zealand Embassy

HA NOI

12/05/2022
Encl. 02

NEW ZEALAND EMBASSY
HANOI

h. Complies/y with the relevant New Zealand standards and requirements that have been recognised as equivalent to the European Union standards and requirements as prescribed by the European Union- New Zealand Agreement on sanitary measures (Decision 97/132/EC).

A sample of the proposed revised certificate is enclosed for your consideration. The only change is the addition of the new optional clause (i) with the rest of the certificate remaining as previously agreed.

We would appreciate your confirmation that this updated health certificate is acceptable at your earliest convenience.

Yours sincerely,

Jim Sim
Manager Market Access South East Asia and Oceania

Cc: New Zealand Embassy, Ha Noi

Encl. Draft VN300 – Certificate for Seafood and Seafood Products for Human Consumption Exported to Viet Nam

NEW ZEALAND MINISTRY FOR PRIMARY INDUSTRIES

Certificate Number

Certificate for Seafood and Seafood Products for Human Consumption Exported to Viet Nam

Name and address of consignor:	Exporting Country New Zealand Competent Authority Ministry for Primary Industries	
Name and address of consignee:	Place and Country of Destination:	Means of Transport:
	Port of Loading:	Port of Discharge:

Item	Number and kind of packages	Description of product	Net Weight
	Packages in Total	Total Weight	

Seafood Classification:		
Species:	Identification Marks:	Container (& Seal) Numbers:
Processing Premises:	Dates of production:	
Comments: (This will not be displayed if no data is present)		
Unofficial Commercial Information: (This will not be displayed if no data is present)		

Health Attestation

I certify that the products:

a. **are manufactured in premises operating under a Ministry for Primary Industries (MPI) registered Risk Management Programme (RMP) for products being produced for human consumption;**
b. **are manufactured in premises operating under a Ministry for Primary Industries (MPI) registered Limited Processing Vessels Regulated Control Scheme incorporating HACCP Principles for products being produced for human consumption;**
c. **were processed in accordance with New Zealand regulatory requirements for items intended for human consumption;**
d. **are able to be freely sold in New Zealand.**
e. **were derived from fish of New Zealand origin.**
f. **were derived from fish material imported into New Zealand from: [__COUNTRY__] and further processed in approved establishments.**
g. **were partly derived from fish material of New Zealand origin and partly derived from fish material imported into New Zealand from: [__COUNTRY__] and further processed in approved establishments.**
h. **Complies/y with the relevant New Zealand standards and requirements that have been recognised as equivalent to the European Union standards and requirements as prescribed by the European Union- New Zealand Agreement on sanitary measures (Decision 97/132/EC).**
i. **were also eligible for export to [__COUNTRY__] at the time of export from New Zealand.**

Official Information: (This will not be displayed if no data is present)

Done at

Seal

On

.....

Signature of official inspector, New Zealand Government

Name, title and qualifications

Specimen